GARAŞSYZ, BAKY BITARAP WATANYMYZA, MÄHRIBAN HALKYMYZA, TÜRKMENISTANYŇ HORMATLY PREZIDENTINE — TÜRKMENISTANYŇ ÝARAGLY GÜÝÇLERINIŇ BELENT SERKERDEBAŞYSYNA GULLUK EDÝÄRIN!

ESGER

ESASLANDYRYJYSY — TÜRKMENISTANYŇ MINISTRLER KABINETI

Dünýäde Birleşen Milletler Guramasy tarapyndan ykrar edilen ilkinji Bitarap döwlet — bu biziň ata Watanymyz — eziz Türkmenistandyr!

Gazet 1993-nji ýylyň 6-njy martyndan bäri çykýar. • № 34 (1690) • 2025-nji ýylyň 21-nji awgusty • Penşenbe

Türkmeniň ak ýoly — Galkynyş ýoly

ÝURDUMYZYŇ ENERGETIKA STRATEGIÝASY

sebitde ykdysady hyzmatdaşlygy berkitmegiň, parahatçylygy we durnuklylygy pugtalandyrmaga ýardam bermegiň hem esasy şerti bolup durýar

Türkmen halkynyň Milli Lideri Gahryman Arkadagymyzyň, Arkadagly Gahryman Serdarymyzyň pähim-paýhaslary esasynda Garaşsyz, hemişelik Bitarap Watanymyzyň ykdysadyýetiniň ýokary depginde ösmegini üpjün etmek we işjeň maýa goýum syýasatyny alyp barmak, halkymyzyň ýaşaýyş-durmuş şertlerini has-da gowulandyrmak maksady bilen, giň gerimli döwlet maksatnamalary, ýurt we sebit maksatly iri taslamalar durmuşa geçirilýär. Häzirki döwürde mukaddes Garaşsyzlygynyň 34 ýyllyk, hemişelik Bitaraplygynyň 30 ýyllyk şanly toýlaryna barýan Türkmenistanda ykdysadyýetiň öňdebaryjy pudaklary bolan ýangyç-energetika, gurluşyk we senagat, himiýa, ulag-aragatnaşyk pudaklaryny hem-de hususy pudagy ösdürmek babatda uzak geljegi nazarlaýan işler alnyp barylýar. Şeýle taslamalary halkara maýadarlar we hyzmatdaşlar bilen bilelikde amala aşyrmaga uly ähmiýet berilýär.

Türkmenistanyň geosyýasy hem-de geoykdysady taýdan amatly ýerleşmegi, ägirt uly uglewodorod ýataklaryna baý bolmagy hormatly Prezidentimiziň ýurdumyzy senagatlaşdyrmak, energetika serişdeleriniň eksport edilýän ugurlaryny diwersifikasiýalaşdyrmak boýunça amala aşyrýan syýasaty netijesinde, soňky ýyllarda dünýä derejesinde ýangyç-energetika pudagynda eýeleýän ornuny has-da berkitdi. Iri energetika döwleti hökmünde Türkmenistan Arkadagly Gahryman Serdarymyzyň parasatly baştutanlygynda energiýa serişdelerini öndürmegiň, ibermegiň hem-de peýdalanmagyň daşky gurşawa oňaýsyz täsirini peseltmäge gönükdirilen syýasaty durmuşa geçirýär. Şol bir wagtda ýurdumyz «ýaşyl» önümçilige geçmegi ilerletmegiň tarapdary bolup çykyş edýär. Çünki adamzadyň geljegi arassa we durnukly energiýa bilen aýrylmaz baglanyşyklydyr.

Halkara hyzmatdaşlygy ýola goýmakda, dostlukly gatnaşyklary berkitmekde netijeli gural bolup hyzmat edýän oňyn Bitaraplygymyz aýratyn ähmiýete eýedir. BMG-niň Baş Assambleýasynyň degişli Kararnamalary bilen üç gezek ykrar edilen Türkmenistanyň hemişelik Bitaraplygy ýurdumyza howpsuzlyk, parahatçylyk we hyzmatdaşlyk boýunça oňyn başlangyçlary dünýä bileleşigine teklip etmäge mümkinçilik berýär. Türkmenistanyň energetika pudagynda giň maýa goýum mümkinçilikleri nebit we nebithimiýa pudaklarynyň ösüşi üçin uly geljegi açýar.

Diýarymyzyň strategik çemeleşmeleri ykdysady ösüşi goldamak, senagaty diwersifikasiýalaşdyrmak, dünýä ykdysadyýetine goşulyşmak üçin ägirt uly uglewodorod gorlaryndan netijeli peýdalanmaga gönükdirilendir. Dünýä bazarlary üçin goşulan bahasy ýokary bolan önümleri öndürmegi ugur edinýän döwrebap nebithimiýa toplumlaryny gurmak we ösdürmek boýunça taslamalar uly gyzyklanma döredýär. Şunuň bilen birlikde, iri känlerde nebitiň gazylyp alnyşyny artdyrmak, geologik barlaglara innowasiýalary çekmek, magdan we magdan däl gazylyp alynýan baýlyklary agtarmak hem-de ýüze çykarmak üçin mümkinçilikler bar. Ýurdumyzda öndürilýän, importyň ornuny tutýan önümleriň dünýä bazarlarynda bäsdeşlige ukyplylygyny ýokarlandyrmaga gönükdirilen işler durmuşa geçirilýär.

Türkmenistanyň energetika syýasaty milli ykdysadyýetimiziň esasy pudaklarynyň biri bolan nebitgaz senagatyny hemmetaraplaýyn ösdürmäge we onuň halkara energetika ulgamyna okgunly goşulyşmagyny üpjün edýär. Munuň özi ýurdumyzyň eksport mümkinçilikleriniň artmagyna ýardam edýär. Diýarymyzyň ýangyç-energetika toplumyny ösdürmekde ägirt uly «Galkynyş» gaz käniniň tapgyrlaýyn özleşdirilmegine aýratyn ähmiýet berilýär. Häzirki wagtda uglewodorod çig malyny gaýtadan işlemek boýunça iň täze enjamlar bilen enjamlaşdyrylan gazy gaýtadan işleýän toplumlar hereket edýär.

Türkmenistan — Owganystan — Pakistan — Hindistan gaz geçirijisiniň taslamasy ýurdumyzyň energetika strategiýasyny amala aşyrmakda nobatdaky anyk ädim bolup, ýangyç-energetika toplumyny döwrebaplaşdyrmak, geljegi nazara almak bilen, onuň kuwwatyny artdyrmak, energiýa serişdelerini dünýä bazaryna çykarmagyň täze ulgamlaryny döretmek üçin ygtybarly binýat bolup hyzmat eder. Bu iri taslama türkmen tebigy gazynyň Günorta Aziýa ýurtlaryna iberilmegini üpjün etmek bilen çäklenmän, eýsem, sebitde ykdysady hyzmatdaşlygy berkitmegiň, parahatçylygy we durnuklylygy pugtalandyrmaga ýardam bermegiň hem esasy şerti bolup durýar.

Ýurdumyzyň energetika pudagyny dünýä nusgalyk derejede ösdürýän Gahryman Arkadagymyzyň, Arkadagly Gahryman Serdarymyzyň janlary sag, ömürleri uzak bolsun!

«Esger».

Häzirki zaman dünýäsinde daşky gurşawyň goraglylygy, ekologiýa abadançylygy parahatçylygy üpjün etmegiň we ynanyşmagy ýola goýmagyň esasy şertleriniň biri hökmünde öňe çykýar hem-de ýurdumyz bu möhüm ugra halkara jemgyýetçiliginiň ünsüni çekmek üçin giň möçberli işleri durmuşa geçirýär. Ekologiýa meselesi Türkmenistanyň Halkara parahatçylyk we ynanyşmak ýylynyň dowamyndaky işleriniň we onuň ileri tutýan ugurlarynyň Konsepsiýasynda hem öz beýanyny tapdy.

GÖZEL GÖRKLI EZIZ DIÝARYMYZ

Häzirki wagtda ekologiýa abadançylygyny üpjün etmek meselesi aýratyn möhüm ähmiýete eýe bolýar. Ýer togalagy umumy öýümizdir, biz ony umumadamzat abadançylygynyň bähbidine geljekki nesiller üçin aýap saklamalydyrys. Durnukly ösüş maksatlaryna ýetmekde işjeň orny eýelemek bilen, mukaddes Garaşsyzlygynyň 34 ýyllyk, hemişelik Bitaraplygynyň 30 ýyllyk şanly toýlaryna barýan Türkmenistan ekologiýa hem-de daşky gurşawy goramak ulgamyndaky ählumumy meseleleri çözmäge gönükdirilen anyk başlangyçlary öňe sürýär. Bu ugurda ýurdumyz Birleşen Milletler Guramasy we onuň ýöriteleşdirilen edaralary, beýleki abraýly düzümler bilen netijeli hyzmatdaşlyk edýär.

Ekologiýa abadançylygy ösüşleriň möhüm şerti bolup durýar. Şondan ugur alyp, Türkmenistan Watanymyz daşky gurşawy goramak syýasatyny rowaçlandyrýar. Hazaryň kenaryndaky ajaýyp künjekde ýerleşýän «Awaza» milli syýahatçylyk zolagy Merkezi Aziýanyň merjen dänesi hasaplanýar. Bu merkez özüniň binagärlik çözgüdi netijesinde Awazanyň tebigy aýratynlyklary bilen sazlaşykly utgaşýar.

Bary-ýogy birnäçe ýylyň içinde ýurdumyzyň jana şypaly bu künjegi tanalmaz derejede düýpli özgerdi. Häzir bu ýerde köp sanly kaşaň myhmanhanalar, kottej şäherjikleri, seýilgähler, dynç alyş we şypahana düzümleri halkyň hyzmatynda. Gözel tebigatyň ekologik derejesi, Awaza deryasy bu ýerde ýakymly howa gurşawynyň emele gelmegini şertlendirýär. Säher bilen Günüň dogýan çaglarynda Hazaryň kenarynyň howasy, aýratyn-da, «Awaza» milli syýahatçylyk zolagynyň gurşawy ynsan üçin has-da ýakymly. Munuň özi, ýurdumyzyň ähli künjeklerinde bolşy ýaly, deňziň kenaryndaky ýokary ekologik ýagdaýy saklamak ugrunda edilýän tagallalaryň aýdyň netijesidir.

Türkmen halky asyrlaryň dowamynda tebigata aýawly çemeleşmegiň, onuň bilen sazlaşykly ýaşamagyň özboluşly ýörelgelerini kemala getiripdir. Her ýyl geçirilýän köpçülikleýin bag ekmek dabaralarynyň netijesinde, paýtagtymyzda, Arkadag şäherinde, Awazada we tutuş ýurdumyzda ýaşyl zolaklaryň çägi barha giňelýär. Döredilýän seýilgählerdir seýilbaglar, tokaý zolaklary ýerli howa ýagdaýyna oňyn täsirini ýetirýär. Türkmen halkynyň Milli Lideri Gahryman Arkadagymyzyň ýurdumyzda ekologik abadançylygyny üpjün etmek boýunça asylly başlangyçlarynyň häzirki wagtda Arkadagly Gahryman Serdarymyzyň parasatly baştutanlygynda üstünlikli durmuşa geçirilmegi netijesinde, Watanymyzyň tebigatyny we onuň gözelligini aýawly saklamak, daşky gurşawy, ilatyň ýaşaýyş-durmuş şertlerini has-da gowulandyrmak döwlet syýasatynyň ileri tutulýan ugurlarynyň biri bolup durýar.

Milli hem-de ählumumy derejede ekologik abadançylygy üpjün etmek maksady bilen, ýurdumyzda toplumlaýyn we uzak möhmetleýin Milli tokaý maksatnamasy üstünlikli amala aşyrylýar. Onda senagat düzüminiň, ulag-kommunikasiýa ulgamynyň okgunly ösdürilmegi, şäherleriň we täze ilatly ýerleriň geriminiň giňeldilmegi bilen baglylykda, ýaşyl zolaklaryň, tokaýlaryň döredilmegi göz öňünde tutulýar.

Mukaddes Garaşsyzlygynyň 34 ýyllyk, hemişelik Bitaraplygynyň 30 ýyllyk şanly toýlaryna barýan Türkmenistan ekologiýa babatda halkara hyzmatdaşlygyny hem işjeň ösdürýär. Şu ýyl döredilenine 80 ýyl dolýan Birleşen Milletler Guramasynyň daşky gurşaw boýunça konwensiýalarynyň onlarçasyna goşulyşan ýurdumyz durnukly ösüş babatda dünýä jemgyýetçiliginiň öňünde durýan meseleleri çözmäge jogapkärçilikli çemeleşýär. Özboluşly binagärlik keşbi bilen haýran galdyrýan Aşgabadyň timarlanan seýilgähleridir seýilbaglary, suw çüwdürimleri türkmen paýtagtynyň bezegi bolup durýar. Ýurdumyzda ekologiýa ýagdaýyny mundan beýläk-de gowulandyrmak bilen, uzak möhletleýin wezipeleri öz içine alýan Milli tokaý maksatnamasynyň durmuşa geçirilişi hemişe üns merkezinde saklanýar.

Eziz Diýarymyzy ösüşden-ösüşe alyp barýan Gahryman Arkadagymyzyň, Arkadagly Gahryman Serdarymyzyň janlary sag, ömürleri uzak bolsun!

Ýörite habarçymyz.

Hormatly Prezidentimiziň parasatly baştutanlygynda ýurdumyzyň jemgyýetçilik, ykdysady we halkara gatnaşyklary ulgamynda uly işler alnyp barylýar. Türkmenistanyň daşary syýasat strategiýasy oňyn Bitaraplyk ýörelgelerine esaslanmak bilen, parahatçylyk söýüjilik, hoşniýetli goňşuçylyk we deňhukukly hyzmatdaşlyk ýörelgelerini öňe sürýär. Mukaddes Garaşsyzlygymyzyň 34 ýyllygy, hemişelik Bitaraplygymyzyň 30 ýyllygy, Birleşen Milletler Guramasynyň esaslandyrylmagynyň 80 ýyllygy bilen utgaşýan Halkara parahatçylyk we ynanyşmak ýylynda bütin dünýäniň nazary eziz Diýarymyza gönügýär. Çünki parahatçylyk we ynanyşmak gymmatlyklaryny dabaralandyrýan berkarar Watanymyzda Gahryman Arkadagymyzyň, Arkadagly Gahryman Serdarymyzyň tagallalary esasynda adamzadyň abadançylygyny nazarlaýan asylly işler amala aşyrylýar.

BAŞ MAKSAT — GENDER DEŇLIGINI ILERLETMEK

Bilşimiz ýaly, şu ýylyň awgust aýynyň başynda «Awaza» milli syýahatçylyk zolagynda BMG-niň Deňze çykalgasy bolmadyk ösüp barýan ýurtlar boýunça üçünji maslahaty geçirildi. Bu forumdaky çäreler toplumy köp ugry öz içine alyp, şolaryň arasynda zenan ýolbaşçylaryň duşuşygyna möhüm orun degişlidir. Deňhukuklylyk, erkinlik ýörelgelerine, Türkmenistanyň Konstitusiýasyna we umumy kabul edilen halkara kadalara laýyklykda, erkekler hem-de zenanlar üçin deň mümkinçilikleri döretmek hormatly Prezidentimiz tarapyndan üstünlikli durmuşa geçirilýän döwlet syýasatynyň esasy ugurlarynyň biri hökmünde kesgitlenendir. Hut şoňa görä-de, 2030-njy ýyla çenli döwür üçin durnukly ösüş babatda Gün tertibiniň möhüm bölegi bolup durýan gender deňligi özara bähbitli gatnaşyklary ösdürmek Türkmenistanyň daşary syýasat strategiýasynyň wajyp ugurlarynyň biri bolup çykyş edýär.

Awazada geçirilen forumyň maksatnamasyna zenan ýolbaşçylaryň duşuşygynyň girizilmegi-de tötänleýin däldir. Çünki zenanlaryň öň hatarda bolmagy häzirki döwrüň ählumumy, şol sanda deňze çykalgasy bolmadyk ösüp barýan ýurtlaryň ýüzbe-ýüz bolýan meselelerini çözmegiň möhüm şertidir. Şoňa görä-de, duşuşygyň maksady, esasan, zenanlaryň syýasy, ykdysady we jemgyýetçilik ugurlaryna gatnaşmagy üçin bar bolan mümkinçilikleri ara alyp maslahatlaşmakdan, gender deňligini öňe sürmekde öňdebaryjy tejribeleri we innowasion çemeleşmeleri kesgitlemekden ybarat boldy.

Zenanlaryň hukuklarynyň goragy, deňhukuklylygy her bir maşgalanyň abadançylygy we jemgyýetiň ösmegi üçin, ynsan nesliniň dowamaty, sagdyn we ruhubelent nesiller üçin kämil şahsyýetleriň kemala gelmegi nukdaýnazaryndan möhüm şertleriň biridir. Döwlet berkararlygymyzyň binýadyny berkidýän milli kanunçylygymyzyň ösüşinde hem aýal-gyzlaryň erkekler bilen deň derejede hukuklarynyň, azatlyklarynyň we olary durmuşa geçirmekde deň mümkinçilikleriň üpjün edilmeginiň ileri tutulmagy ata-babalarymyzyň durmuşda eýeren zenan sarpasyny hormatlamagyň deňhukuklylyk ýörelgesi bilen sazlaşykda ýüze çykýar.

Watanymyzda zenanlaryň mynasyp durmuşda ýaşamagy, döredijilikli zähmet çekmegi ugrunda ähli zerur şertler döredilýär. Ýurdumyz Adam hukuklarynyň ählumumy Jarnamasyny ykrar etmek we halkara borçnamalaryna yzygiderli eýermek bilen, zenanlaryň hukuklary we azatlyklary babatda esasy halkara resminamalara goşuldy. Döwlet tarapyndan gelin-gyzlara dürli ýeňillikler berilýär, kanunçylyk esasynda gender deňligi üpjün edilýär. Bu ugurdaky anyk tagallalara halkara bileleşik tarapyndan ýokary baha berilýär. Munuň özi hormatly Prezidentimiziň parasatly baştutanlygynda gender deňligini üpjün etmek, ýurdumyzda demokratik ýörelgeleri mundan beýläk-de berkitmek boýunça alnyp barylýan giň gerimli işleriň dünýä bileleşigi tarapyndan ykrar edilýändiginiň ýene-de bir güwäsine öwrüldi.

(Dowamy 2-nji sahypada).

YNSANPERWER SYÝASATYMYZ DABARALANÝAR

Mukaddes Garaşsyzlygynyň 34 ýyllyk, hemişelik Bitaraplygynyň 30 ýyllyk şanly toýlaryna barýan Türkmenistan Watanymyz bagtyýar çagalaryň ýurdy hasaplanylýar. Çagalar barada hemmetaraplaýyn alada, olaryň beden, ruhy taýdan sagdyn ösmegi üçin amatly şertleriň döredilmegi, ýaş türkmenistanlylaryň bilim almaga, saglyklaryny berkitmäge bolan hukuklarynyň üpjün edilmegi Gahryman Arkadagymyz tarapyndan başy başlanan we häzirki wagtda Arkadagly Gahryman Serdarymyzyň parasatly baştutanlygynda üstünlikli amala aşyrylýan durmuş ugurly syýasatyň möhüm ugurlarynyň biridir. Şol maksat bilen, ýaňy-ýakynda Gurbanguly Berdimuhamedow adyndaky Howandarlyga mätäç çagalara hemaýat bermek boýunça haýyr-sahawat gaznasynyň bejeriş işleri boýunça wise-prezidenti Oguljahan Atabaýewa Arkadag şäherinde bolup, «Saglyk» Döwlet maksatnamasynyň çäklerinde durmuşa geçirilýän «Arkadag Medisina Klasteri» toplumynyň gurluşygynyň barşy, şeýle hem «Kids EXPO: ähli zat çagalar üçin» atly halkara sergi-ýarmarkasynda görkezilijek Arkadag lukmançylyk klasteriniň hem-de Gurbanguly Berdimuhamedow adyndaky Howandarlyga mätäç çagalara hemaýat bermek boýunça haýyr-sahawat gaznasynyň alyp barýan işini beýan edýän diwarlyklaryň teklip edilýän şekil taslamalary bilen tanyşdy.

Eziz Diýarymyzda türkmen halkynyň Milli Lideri Gahryman Arkadagymyzyň pähim-paýhasy esasynda işlenip taýýarlanan, Arkadagly Gahryman Serdarymyzyň parasatly baştutanlygynda üstünlikli amala aşyrylýan «Saglyk» Döwlet maksatnamasyna laýyklykda, ynsan saglygyny goramak, sagdyn durmuş ýörelgesini rowaçlandyrmak, bedenterbiýäni we köpçülikleýin sporty işjeňleşdirmek babatda uly işler durmuşa geçirilýär. Şonuň bilen baglylykda, ýaş nesilleriň beden hem-de ruhy taýdan sagdyn bolmagyny gazanmak, enäniň, çaganyň saglygyny goramak döwlet syýasatynyň ileri tutulýan ugurlarynyň biri bolup durýar. Bu ugurda Diýarymyzda toplumlaýyn işler amala aşyrylýar. Gurbanguly Berdimuhamedow adyndaky Howandarlyga mätäç çagalara hemaýat bermek boýunça haýyr-sahawat gaznasynyň döredilmegi bolsa her bir çaga mähirli garaýyş bilen howandarlyk edilýändiginiň güwäsidir. Şeýle ynsanperwer işler halkymyzyň geçmiş taryhyndan, ata-babalarymyzyň asylly däplerinden gözbaş alýar.

Haýyr-sahawat gaznasy tarapyndan sagdyn ýaş nesilleri kemala getirmekde möhüm işler amala aşyrylýar. Gaznanyň işine ýygjerli goldaw bermek, ýurdumyzda ynsanperwerlik, adalatlylyk, sahawatlylyk däplerini ilerletmek maksady bilen, hormatly Prezidentimiz haýyr-sahawat işini ösdürmek babatda ägirt uly tagallalary edýär. Täze taryhy eýýamda türkmen halkynyň gadymdan gelýän asylly däpleri ýurdumyzyň ynsanperwer syýasatynda aýdyň beýanyny tapýar.

«Saglyk» Döwlet maksatnamasyny durmuşa geçirmegiň çäklerinde Arkadag şäherinde ekologik taýdan arassa, ýokary hil görkezijilerine doly laýyk gelýän çig mal binýady bolan iri lukmançylyk klasterini döretmek boýunça işler üstünlikli amala aşyrylýar. Munuň özi dürli ugurlara ýöriteleşen, ýerine ýetirýän işleri boýunça biri-biriniň üstüni ýetirýän hem-de özara baglanyşykly bolan lukmançylyk edaralarynyň toplumydyr.

Arkadag şäherinde gurulýan lukmançylyk klasteri derman serişdelerini, lukmançylyk tehnologiýasyny hem-de serişdelerini işläp taýýarlamak we bu ugurda döwrebap bilim bermek, raýatlaryň saglygyny goramak boýunça iň kämil dünýä tejribelerini peýdalanmak bilen, ýlmy işleri geçirmäge niýetlenen toplumlaýyn innowasion merkez bolar. Ol diňe bir içerki bazar üçin däl, eýsem, eksport üçin hem dürli görnüşli lukmançylyk önümlerini öndürmäge niýetlenendir. Ýerli çig mal serişdeleriniň ulanylmagy önümleriň ýokary hilli, ekologik taýdan arassa bolmagyna, milli ykdysadyýetiň mundan beýläk-de pugtalandyrylmagyna ýardam berer. Şu ýylyň başynda hormatly Prezidentimiz Serdar Berdimuhamedow Arkadag lukmançylyk klasteriniň birinji tapgyryny gurmak hakynda Karara gol çekdi. Resminama laýyklykda, Türkmenistanyň Prezidentiniň ýanyndaky Arkadag şäheriniň gurluşygy boýunça döwlet komitetine degişli binalaryň we desgalaryň taslamalaryny düzmek hem-de olaryň ýanaşyk ýerlerini abadanlaşdyryp gurmak barada ýerli we daşary ýurt kärhanalary bilen şertnamalary baglaşmaga ygtyýar berildi. Häzirki wagtda klasteriň desgalarynyň gurluşygynda ýurdumyzyň, şeýle hem daşary ýurtlaryň iri kompaniýalary iş alyp barýarlar.

Gaznanyň bejeriş işleri boýunça wise-prezidenti Arkadag şäheriniň ähli desgalarynda bolşy ýaly, täze lukmançylyk klasterinde-de öňdebaryjy dünýä tejribesiniň ornaşdyrylmagynyň möhüm ähmiýetini belledi. Munuň özi işleri kadaly ýola goýmaga, şol bir wagtda ekologik abadançylygy üpjün etmäge ýardam berer. Soňra O.Atabaýewa bu ýerde kärhana tarapyndan öndürilmegi meýilleşdirilýän täze önümler barada maglumat berildi. Döwrebap şäherde lukmançylyk klasteriniň önümçilik toplumyny döretmegiň maksatnamasynyň çäklerinde bu ýerde «Arkadag Medisina Klasteri Menejment» kärhanasy esaslandyryldy.

Goý, halk bähbitli, döwlet ähmiýetli, şol sanda ýaş nesiller barada göýä ajaýyp işleri amala aşyrýan Gahryman Arkadagymyzyň, Arkadagly Gahryman Serdarymyzyň janlary sag, ömürleri uzak bolsun!

«Esger».

(Başlangyjy 1-nji sahypada).

Parahatçylyk, durnuklylyk, ösüş, sebit hyzmatdaşlygy bilen bagly meseleler boýunça çözgütleriň kabul edilmeginde has ýnamly we ähmiýetli täsirini ýetirmek mümkinçiligini üpjün etmekde Merkezi Aziýa sebitiniň zenanlaryny goldamak maksady bilen, 2020-nji ýylyň dekabrynda Birleşen Milletler Guramasynyň Ösüş maksatnamasy, BMG-niň Merkezi Aziýa üçin öňüni alyş diplomatiýasy boýunça sebit merkezi hem-de «BMG — Zenanlar» düzümi tarapyndan Merkezi Aziýa ýurtlarynyň zenanlarynyň dialogy döredildi. Milletler Bileleşiginiň ýardamy bilen Türkmenistanyň, Gazagystanyň, Gyrgyzystanyň, Täjigistanyň, Özbegistanyň wekilleri tarapyndan döredilen bu düzüm Merkezi Aziýa ýurtlarynyň zenanlarynyň arasyndaky hyzmatdaşlygy ösdürmek we berkitmek işleriniň taryhynda döredilen ilkinji meýdança boldy. Häzirki wagtda ol täsirli gurala öwrülýär. «Awaza» milli syýahatçylyk zolagynda BMG-niň Deňze çykalgasy bolmadyk ösüp barýan ýurtlar boýunça üçünji maslahatynyň çäklerinde geçirilen zenan ýolbaşçylaryň duşuşygynyň Durnukly ösüş maksatlaryna ýetilmegini, sebit we ählumumy derejede durnuklylygyň üpjün edilmegini, döwletleriň hem-de halklaryň arasynda parahatçylygyň, ynanyşmagyň berkidilmegini şertlendirýän syýasy, durmuş-ykdysady, medeni-ynsanperwer işlere goşant goşmakda zenanlaryň tagallalarynyň ýokary derejede ykrar edilýändigini we goldanylýandygyny görkezmäge gönükdirilendigini bellemek gerek.

BAŞ MAKSAT — GENDER DEŇLIGINI ILERLETMEK

Goý, ýurdumyzda gender deňligi, zenanlaryň hukuklaryny we mümkinçiliklerini giňeltmek we goramak boýunça giň möçberli işleri durmuşa geçirýän Gahryman Arkadagymyzyň, Arkadagly Gahryman Serdarymyzyň janlary sag, belent başlary aman, il-ýurt bähbitli beýik işleri hemişe rowaç bolsun!

Maral SAPAROWA,
Türkmenistanyň Döwlet, hukuk we demokratiýa institutynyň ylmy işgäri.

Öňdebaryjy bilim işgärleriniň awgust maslahatyna

BILIM — ÖSÜŞLERE BADALGA

Hormatly Prezidentimiziň taýsyz tagallalarynyň netijesinde ýurdumyzda ýaşlaryň dünýä derejesinde bilim-terbiýe almaklary, ylym-döredijilik işleri bilen meşgullanmaklary, beden we ruhy taýdan sagdyn ösüp, giň gözýetimli, ezber hünärmenler bolup ýetişmekleri üçin ähli zerur şertler döredilýär. Çünki mähriban Watanymyzyň gülläp ösüşi, durmuşymyzyň mundan beýläk hem gözelleşmegi ylymly-bilimli, ukyply hem-de zehinli ýaş nesillere bagly bolup durýar. Munuň üçin bolsa ähli bilim edaralarynda ýokary hünär taýýarlykly mugallymlaryň wajyplygy ýüze çykýar.

Mugallymçylyk käriniň at-abraýyny we mertebesini hemişe belende götermek, şol bir wagtda, olaryň hünär ussatlygyny we bilim derejesini ýokarlandyrmak esasy wezipeleriň we borçlaryň biridir. Öseň intellektual jemgyýeti kemala getirmekde, talyp ýaşlary hünäre ugrukdyrmakda, olaryň öz işine ökde, sowatly, tehnologik ulgama girişmäge, ylmy-tehniki ösüşleri aňly-düşünjeli kabul etmäge ukyply şahsyýetler bolup ýetişmegine esasy orun bilim edaralaryna degişlidir. Şu nukdaýnazardan, ýurdumyzy durmuş-ykdysady taýdan ösdürmek boýunça kabul edilen uzak möhletli döwlet maksatnamalaryň, geçirilýän düýpli özgertmeleriň berk binýadynyň, ilkinji nobatda, ylma we jemgyýetimiziň bilim mümkinçiliklerine bagly bolup durýar. Has takygy, kämil ylymbilim Garaşsyz, hemişelik Bitarap döwletimiziň kuwwatyny has-da artdyrýan, ony ösüşden-ösüşe besleýän güýç bolup, häzirki wagtda Gahryman Arkadagymyzyň başlangyçlary esasynda Arkadagly Gahryman Serdarymyzyň bilim ulgamynda alyp barýan beýik işleri munuň özboluşly beýanydyr.

Mälim bolşy ýaly, hormatly Prezidentimiz üstümizdäki ýylyň 25-nji iýulynda sanly ulgam arkaly geçiren Türkmenistanyň Ministrler Kabinetiniň mejlisinde 2025-nji ýylyň 23-nji awgustynda bilim işgärleriniň maslahatyny ýokary derejede guramaçylykly geçirmek bellenildi. Bilim işgärleriniň maslahatynda türkmen halkynyň Milli Lideri Gahryman Arkadagymyzyň, Arkadagly Gahryman Serdarymyzyň bilim ulgamyny kämilleşdirmäge hem-de bilimiň ýokary hilini üpjün etmäge gönükdirilen strategiki wezipeleriniň hem-de maksatlarynyň 2024-2025-nji okuw ýylynda durmuşa geçirilişiniň netijeleri seljerilip, täze, 2025-2026-njy okuw ýylynda öňde durýan wezipeler we ýetilmeli sepgitler kesgitlener. Hususan-da, döwrüň talaplaryna laýyklykda, bilimiň hilini täze derejelere çykarmak, şeýle hem okuw dersleri üçin neşir we elektron görnüşindäki okuw-usuly toplumlary, audio-wideo maglumatlaryny, elektron okuw kitaplaryny we okuw-usuly gollanmalaryny işläp taýýarlamak, milli we halkara tejribeleriň esasynda bilim işgärlerini taýýarlamak, mugallymlaryň hünär ussatlygyny ýokarlandyrmak, halypa-şägirtlik gatnaşyklaryny ösdürmek hem-de ulgamlaýyn dowam etdirmek, bu ugurda kabul edilen milli maksatnamalary, strategiýalary, konsepsiýalary durmuşa geçirmek esasy wezipeler hökmünde galýar.

Gahryman Arkadagymyzyň, Arkadagly Gahryman Serdarymyzyň nusgalyk kitaplarynyň, milli ýörelgelerimiziň hem-de umumadamzat gymmatlyklarynyň esasynda ýaş nesliň watançylyk we milli buýsanç duýgularyny has-da ösdürmek, halkara bilim giňişligindäki maglumat tehnologiýalary babatynda gazanylanlar bilen ugurdaşlykda ýurdumyzda sanly bilimi işjeňleşdirmek, halkara bilim bäsleşiklerinde üstünlikli çykyş edip, ýurdumyzyň abraýyny dünýä ýaýýan zehinli talyp ýaşlary ýüze çykarmak, täze okuw ýylynda halkara ders olimpiadalarynyň gerimini giňeltmek, ýaşlary ylmy-döredijilik işlerine hem-de geljekki hünärlerine ugrukdyrmak bilim işgärleriniň öňünde goýlan şu günki talaplardyr.

Gahryman Arkadagymyzyň: «Milli bilim ulgamyny kämilleşdirmek ugrundaky täze başlangyçlar halkymyzyň ýagty geljegini üpjün etjek berk binýatdyr» diýip belleýşi ýaly, bilim ulgamynyň kämilleşdirilmegi halkymyzyň has-da ýaşaýyş-durmuş mümkinçiliklerini has-da gowulandyrýar. Çünki ylym-bilim ynsana dogry ýoly salgy berýär, onda iň gözel häsiýetleri, Watanyna, eziz halkyna bolan beýik buýsanjy terbiýeleýär.

Täze okuw ýylynyň öňüsyrasynda hünär bilimi edaralarynda okuw ýylyna guramaçylykly başlamak we okuw-terbiýeçilik işlerini döwrebap guramak babatynda ýokary okuw mekdeplerinde, şol sanda Türkmen döwlet binagärlik-gurluşyk institutynda önümçilik, usuly-iş maslahatlarynyň dürli görnüşleriniň geçirilmegi, okuw maksatnamalarydyr meýilnamalaryň täzeden seljerip taýýarlanylmagy bilen baglanyşykly işleriň alnyp barylmagy, professor-mugallymlaryň, umuman alanyňda, bilim işgärleriniň hünärlerini kämilleşdirmeklerine, talyp ýaşlaryň kämil bilim-terbiýe almaklaryna onyň täsirini ýetirýär. Bu ugurdaky maksat geljekde hem ýaş nesillere bilim-terbiýe bermegiň, olara şahsy we jemgyýetçilik ahlak düzgünlerini öwretmegiň iň netijeli tärlerini tapmaga, olary durmuşa ornaşdyrmaga gönükdirilendir.

Döwletiň berk binýady, kuwwaty we ähli ösüşleriň badalgasy bolan bilim ulgamyny döwlet syýasatynyň esasy ugurlarynyň birine öwren Gahryman Arkadagymyzyň, Arkadagly Gahryman Serdarymyzyň janlary sag, ömürleri uzak, alyp barýan döwletli işleri elmydama rowaç alsyn!

Nurýagdy AKMÄMMEDOW,
Türkmen döwlet binagärlik-gurluşyk institutynyň Raýat goranyşy fakultetiniň dekanynyň orunbasary, polkownik.

BAGŞYLAR JOŞA GELENDE

Düýn Döwlet medeniýet merkeziniň Mukamlar köşgünde Türkmenistanyň Prezidentiniň «Türkmeniň Altyn asyry» atly bayragy almak ugrundaky bäsleşigiň çäklerinde dutarçy bagşy-sazandalaryň arasynda geçirilýän «Çalsana, bagşy!» bäsleşiginiň jemleýji tapgyry boldy. Dabaranyň başynda hormatly Prezidentimiz Serdar Berdimuhamedowyň bäsleşigiň jemleýji tapgyryna gatnaşyjylara iberen Gutlagy okaldy. Arkadagly Gahryman Serdarymyzyň Gutlagynda: «Türkmen halkynyň köp asyrlaryň dowamynda kemala getiren milli bagşyçylyk sungatyny kämilleşdirmäge, täze aýdym-sazlar bilen baýlaşdyrmaga, il içinden sungata höwesli ýaş bagşy-sazandalary ýüze çykarmaga döwletimiz tarapyndan uly üns berilýär» diýlip bellenilýär.

Asyrlaryň jümmüşinden gaýdýan türkmen halkynyň bagşyçylyk sungaty ussat halypalary ýetişdirdi. Şol halypalaryň bagşyçylyk ýollary arkama-arka, nesilme-nesil dowam etdirilip gelinýär. Hormatly Prezidentimiziň ýaşlaryň döredijiligine berýän üns-aladalaryndan ruhlanyp, bäsleşige gatnaşyjylar aýdym-sazlary aýratyn joşgun we ezberlik bilen ýerine ýetirdiler. Konsert maksatnamasynda halkymyzyň saz medeniýetini, onuň parahatçylyk söýüjilik ýörelgelerini wasp edýän çykyşlara möhüm orun berildi.

Ýeňijileri sylaglamak dabarasy bäsleşigiň aýratyn tolgundyryjy pursatlarynyň birine öwrüldi. Dabara gatnaşanlaryň şowhunly el çarpyşmalary astynda ýeňiji bolan bagşylaryň hemde dutarçy sazandalaryň atlary yglan edildi we olaryň her birine ýörite diplom, altyn ýynjyr, şeýle-de «Çalsana, bagşy!» bäsleşigine gatnaşyjylaryň ählisine hormatly Prezidentimiziň adyndan ýadygärlik sowgatlary gowşuryldy.

Bäsleşigiň ahyrynda oňa gatnaşyjylar hormatly Prezidentimiz Serdar Berdimuhamedowyň adyna Ýüzlenme kabul etdiler.

Ýörite habarçymyz.

TARYHY FORUMYŇ ÄHMIÝETINE GÖNÜGEN MASLAHATLAR

Şu günler Döwlet serhet gullugymyzyň weteranlar geňeşiniň agzalary ähli harby bölümlerde, şol sanda ilatly ýerlerden uzakda ýerleşýän serhet galalarynda bolup, şu ýylyň awgustynda «Awaza» milli syýahatçylyk zolagynda geçirilen Birleşen Milletler Guramasynyň Deňze çykalgasy bolmadyk ösüp barýan döwletler boýunça üçünji maslahatynyň taryhy ähmiýeti, onda garalan meseleler barada harby gullukçylaryň arasynda wagyz-nesihat işlerini geçirýärler. Halypa serkerdeleriň Gahryman Arkadagymyzyň tarapyndan başy başlanyp, Arkadagly Gahryman Serdarymyzyň mynasyp dowam etmeginde ýetilen sepgitler, ata Watanymyzy ösdürmekde, halkara derejesindäki abraýyny artdyrmakda, ýurdumyzda dost-doganlyk gatnaşyklaryny ösdürmekde, ähli döwletler, hususan-da, serhetdeş ýurtlar bilen parahatçylykly gatnaşyklary ýola goýmakda alnyp barylýan işler barada beýan gürrünleri harby gullukçylarda has-da tasir galdyrdy.

Allamyrat ÝALKANOW,
podpolkownik.

ÝAŞAÝYŞ-DURMUŞ ŞERTLERI GOWULANDYRYLÝAR

Hormatly Belent Serkerdebaşymyzyň taýsyz tagallalarynyň netijesinde harby gullukçylaryň ýaşaýyş-durmuş şertlerini gowulandyrmak boýunça möhüm çäreler yzygiderli amala aşyrylýar. Podpolkownik Myrat Esenowyň serkerdelik edýän serhet bikrimesiniň, döredilýän mümkinçiliklerden ruhlanýan harby gullukçylary hem bu ugurda zerur işleri durmuşa geçirýärler. Golaýda bu serhet bikrimäniň ilatly ýerden has uzakda ýerleşýän serhet galalarynyň suw üpjünçiligini talabalaýyk ýola goýmak maksady bilen, uly möçberdäki suw ätiýajyny saklamaga niýetlenen suw howuzlary gurlup, ulanyşa taýýar edildi. Podpolkownik Baýram Jumaýewiň ýolbaşçylygynda harby bölümiň borçnama boýunça harby gullukçysy, uly serżant Tahyr Tahyrow, çagyryş boýunça harby gullukçylardan Muhammet Hudaýberdiýew, Myrat Kurdow, Daýanç Allaberdiýew, Öwezmuhammet Bäşimow dagynyň yhlasly zähmetleriniň netijesinde, gysga wagtda gurlup taýýar edilen suw desgalary uly möçberdäki suw ätiýajyny uzak möhletiň dowamynda talabalaýyk saklamagy şertlendirer.

Hüseýin GADŽAROW,
kapitan.

ASYLLY ÝÖRELGÄ EÝERIP

Ýurdumyzyň Döwlet serhetlerinden Türkmenistana kanuny taýdan gelip-gitmäge mümkinçilik berýän gümrük-serhet nokatlarynda, ýagny gözegçilik geçiriş ýerlerinde serhetçi gerçekler dost-doganlyk serhedimizi we ata Watanymyzyň ykdysady bähbitlerini hüşgärlik bilen goramak bilen, ýurdumyzyň beýik ösüşlerine mynasyp goşantlaryny goşýarlar. Hormatly Belent Serkerdebaşymyzyň parasatly baştutanlygynda geçirilýän harby özgertmeleriň çäklerinde, dünýäniň iň kämil enjamlary bilen enjamlaşdyrylan gümrük nokatlarynyň döwrebap binalar toplumynda kämil enjamlary oturdylmagy raýatlaryň ýurdumyza gelmek-gitmek şertlerini bökdençsiz amala aşyrmaga mümkinçilik berýär.

Ybrahym ALLABERDIÝEW,
kapitan.

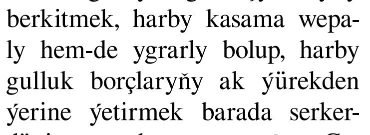

WATAN YNSANYŇ ÝÜREGINDEN BAŞLANÝAR

Ýakynda şeýle at bilen podpolkownik Sapar Berdiýewiň serkerdelik edýän harby bölüminde maýor Parahat Jumaýewiň guramagynda 2025-nji ýylyň ýaz möwsüminde harby gulluga gelen çagyryş boýunça harby gullukçylaryň arasynda wagyz-nesihat duşuşygy geçirildi. Duşuşykda TMÝG-niň etrap geňeşiniň başlygy Arzuw Rahmanowa, etrabyň merkezi kitaphanasynyň baş kitaphanaçysy Gülşirin Hydyrowa, kapitan Sona Esenmämmedowa dagy çykyş etdiler. Çykyşlarda gaýduwsyz pederlerimiziň, merdana halkymyzyň ata Watany ezizläp, onuň her daban ýerini gözleriniň göreji deýin goranydyklary, ýurt goragynyň mukaddesligi, Watanyň gymmatlygy we ezizligi, onda harby gullugy geçýän her bir harby gullukçynyň iň gowy häsiýetleri özünde jemlemegi, olaryň ruhy-ahlak taýdan päkligi, dogruçyllygy, il-güne, harby kasama wepaly gulluk etmekleri barada belläp geçdiler.

Bahar AŞYROWA,
kapitan.

MYNASYP GOŞANT

Golaýda podpolkownik Serdar Orazowyň serkerdelik edýän harby bölüminde şahsy düzümiň arasynda wagyz-nesihat duşuşygy guraldy. Çäräniň dowamynda gulluk borçlaryny nirede berjaý edýändigine, haýsy işi ýerine ýetirýändigine garamazdan, harby kasamyň we düzgünnamalaryň, kanunlaryň we buýruklaryň talaplaryny doly we takyk berjaý etmek, Türkmenistanyň Ýaragly Güýçleriniň her bir harby gullukçysynyň mukaddes borjy bolup durýandygy barada giňişleýin bellenip geçildi. Şeýle çäreleriň geçirilmegi, asuda Watanymyzyň Ýaragly Güýçleriniň has-da belent sepgitlere ýetmegine mynasyp goşant bolýar.

Siýawuş ABAÝEW,
kapitan.

BAŞARJAŇ HARBY GULLUKÇYLAR

Hormatly Prezidentimiziň ýurdumyzda bedenterbiýäni we sporty ösdürmek boýunça alyp barýan giň gerimli syýasatyndan ugur alyp, ýaňy-ýakynda polkownik Amangeldi Berdiýewiň ýolbaşçylyk edýän garnizonynda, 2025-nji ýylyň 2-nji möwsüminiň meýilnamasy esasynda serkerdäniň söweşjeň taýýarlygy boýunça orunbasary, podpolkownik Atageldi Gurbangeldiýewiň ýolbaşçylygynda, maýorlar Bagtyýar Hallyýew, Sapa Boranow, kapitan Gadam Orazmyradow hem-de uly leýtenant Annasähet Modyýew dagynyň gatnaşmaklarynda garnizonyň serkerdeleriniň, borçnama boýunça harby gullukçylarynyň, esgerleriniň arasynda 100 metre, uzak aralyklara ylgamakda hem-de sport desgasynda göwräni çekmekde synaglar kabul edildi. Has tapawutlanan harby gullukçylara garnizonyň serkerdesiniň adyndan Hormat hatlary, ýadygärlik sowgatlary gowşuryldy.

Baýmyrat TAŇRYGULYÝEW,
maýor.

DÜZGÜN-TERTIBE DAÝANYP

Golaýda podpolkownik Sapar Berdiýewiň serkerdelik edýän harby bölüminde maýor Wepa Tokgaýewiň serkerdelik edýän batalýonynyň şahsy düzüminiň arasynda harby düzgün-nyzamy, dost-doganlyk gatnaşyklaryny berkitmek, harby kasama wepaly hem-de ygrarly bolup, harby gulluk borçlaryny ak ýürekden ýerine ýetirmek barada serkerdäniň orunbasary, maýor Çary Çaryýewiň ýolbaşçylygynda, harby bölümiň medeniýet öýüniň müdiri, kapitan Sona Esenmämmedowa, etrabyň hormatly ýaşulusy Nedir Egemberdiýew, TMÝG-niň etrap geňeşiniň esasy hünärmeni Oýdin Aşirowa dagynyň gatnaşmaklarynda wagyz-nesihat duşuşygy geçirildi. Duşuşyk oňa gatnaşan harby gullukçylarda uly täsir galdyrdy.

Begmyrat WELSAHATOW,
maýor.

«EKSPO — 2025»: TÜRKMENISTANYŇ MILLI PAWILÝONY

dünýäniň üns merkezinde

Dünýe malyna deňelen düýeler, türkmeniň uçar ganaty — ahalteke bedewleri, taryhyň jümmüşinden biziň günlerimize gelip ýeten ajaýyp miras — türkmen halysy. Halkymyzyň ruhy dünýäsini aýdyň görkezýän şeýle milli gymmatlyklarymyz Günüň dogýan ýurdy — Ýaponiýanyň iri şäherleriniň biri bolan Osakada geçirilýän «EKSPO — 2025» Bütindünýä sergisindäki hemişelik Bitarap Watanymyzyň pawilýonynyň arhitekturasynda öz beýanyny tapýar. Maglumatlara görä, bu sergide Türkmenistanyň milli pawilýony iň köp barylýan meýdançalaryň öň hataryna girdi. Bu bolsa ýurdumyzyň taryhynyň, medeniýetiniň, dürli pudaklarda gazanan üstünlikleriniň, ýeten belent sepgitleriniň daşary ýurtly raýatlarda uly gyzyklanma döredýändigine şaýatlyk edýär.

«EKSPO — 2025» Bütindünýä sergisi döwletleriň medeniýetde, tehnologiýada, ykdysadyýetde we başga-da birnäçe ugurlarda gazanan üstünliklerini tanatmakda, globallaşýan dünýäde parahat geljegiň hatyrasyna özara pikir hem-de tejribe alyşmakda özboluşly meýdançadyr.

Taryha ser salsak, bu sergi ilkinji gezek XIX asyrda Londonda guralypdyr. Şol döwürden bäri şeýle sergileriň ençemesi dürli şygarlaryň astynda geçirilip, olar dünýä ýurtlarynyň arasynda dostlukly gatnaşyklaryň berkidilmeginde, söwda-ykdysady gatnaşyklaryň ilerledilmeginde, adamzadyň abadan durmuşynyň hatyrasyna bilelikde hereket edilmeginde uly orny eýeleýär. Halkara sergiler býurosy tarapyndan guralýan bu çäre dürli pikir-garaýyşlaryň, medeniýetleriň we dünýäniň röwşen geljeginiň hatyrasyna alnyp barylýan taslamalaryň ençemesiniň görkezilýän meýdançasy bolup durýar. Ýeri gelende bellesek, ozal Türkmenistan 2010-njy ýylda Şanhaýda, 2012-nji ýylda Ýosuda, 2015-nji ýylda Milanda, 2016-njy ýylda Astanada, 2021-nji ýylda Dubaýda geçirilen «EKSPO» sergilerine gatnaşdy.

Ýaponiýanyň Osaka şäherinde 13-nji aprel — 13-nji oktýabr aralygynda «Ýaşaýşymyz üçin geljegiň jemgyýetini döredýäris» diýen şygar bilen geçirilýän «EKSPO — 2025» Bütindünýä sergisi ýurdumyz üçin örän şowly başlandy. Has takygy, 14-nji aprelde serginiň çäklerinde oňa gatnaşyjy döwletleriň arasynda ilkinji bolup Türkmenistanyň Milli güni bellenilip geçildi. Bu dabaraly çärelere hormatly Prezidentimiz Serdar Berdimuhamedow gatnaşdy.

Sergä dünýäniň 160 ýurdunyň, şeýle-de iri halkara guramalarynyň 30-a golaýynyň wekilleri

gatnaşýarlar. Serginiň bölümleriniň mowzuklary «Durmuşy halas etmek», «Durmuş mümkinçiliklerini giňeltmek», «Durmuşy birleşdirmek» diýlip atlandyrylýar. «Durmuş mümkinçiliklerini giňeltmek» bölüminde ýerleşýän Türkmenistanyň milli pawilýony daş keşbiniň özboluşlylygy, millilige ýugrulanlygy bilen bu ýere gelýän myhmanlary özüne çekýär. Ýeri gelende bellesek, binanyň gurluşygynda ekologiýa taýdan arassa önümler ulanylandyr. Bu bolsa ýurdumyz tarapyndan tebigaty we daşky gurşawy goramakda alnyp barylýan işleriň aýdyň subutnamasydyr. Bina 3 gatdan ybarat bolup, her gatda ýurdumyzyň dürli pudaklarda gazanýan üstünlikleri şöhlelendirilýär. Has takygy, pawilýonyň birinji gatynda döwrebap innowasion tehnologiýalaryň, giň ekranlaryň kömegi bilen parahatçylygyň mekany — Türkmenistana wirtual syýahat etmek mümkinçiligi döredilendir. Şeýle-de bu gatda ekologik taýdan arassa, sebitde deňi-taýy bolmadyk, döwrüň keramaty — Arkadag şäheri barada tanyşdyryş wideofilmi sergä gatnaşyjylarda aýratyn ýakymly täsir galdyrýar. Watanymyzyň energetika, senagat, saglygy goraýyş, bilim, medeniýet, sport ugurlarynda gazananlary pawilýonyň ikinji gatynda ýerleşdirildi. Onuň merkezi böleginde ylmy hem-de halk lukmançylygynda giňden peýdalanylýan Türkmenistanyň dermanlyk ösümlikleri tanyşdyrylýar.

Medeniýet — halklary birleşdirýän köpri. Şonuň bilen baglylykda, binanyň üçünji gatynyň tutuşlygyna türkmen medeniýetine we sungatyna bagyşlanmagy örän möhümdir. Bu gatda nepis türkmen halylary we haly önümleri, milli saz gurallary, ahalteke bedewlerine degişli esbaplar, gadymy keşdeçilik sungatynyň önümleri, muzeý gymmatlyklary, milli şaý-seplerimiz, heýkeltaraşlyk, küýzegärçilik işleri, Nusaý galasyndan tapylan birnäçe gymmatlyklar görkezilýär. Sergä gelýän syýahatçylara türkmen halkynyň asylly myhmansöýerlik däplerine laýyklykda, milli tagamlar hem-de gök çaý hödürlenilýär.

Awstraliýaly zenan Oliwiýa Raýanyň: «Türkmenistanyň pawilýony meniň üçin hakyky açyş boldy. Sähel salymda tutuş ýurduňyza aýlanyp çykan ýaly boldum. Milli gymmatlyklar, nepis halylar, ajaýyp lybaslar... — bularyň hemmesi gaýtalanmajak baýramçylyk ruhuny döredip, täsin bir film gören ýaly bolýarsyň» diýen sözlerinden hem görnüşi ýaly, bu ýere gelýän syýahatçylar güneşli ýurdumyz Türkmenistana gaýybana syýahat edýärler.

Umuman, Osaka şäherinde geçirilýän «EKSPO — 2025» Bütindünýä sergisi hemişelik Bitarap Watanymyzyň ykdysady kuwwatyny, tehnologiýalar äleminde ýeten sepgitlerini, medeniýetini, sungatyny dünýä jemgyýetçiligine tanatmakda, dürli ugurlarda daşary döwletler bilen alnyp barylýan netijeli hyzmatdaşlygy pugtalandyrmakda ajaýyp mümkinçilikleriň meýdançasyna öwrüldi.

Ylhas HALLYÝEW,
Türkmenistanyň Daşary işler ministrliginiň Halkara gatnaşyklary institutynyň talyby, «Esger».

Halkymyzyň mert, gaýduwsyz gylyk-häsiýetleri ata-babalarymyzdan galan mirasdyr. Şol ýörelgäni dowam etdirjek mert ýigitlerimiz özüniň batyrgaýlygyny, ähli ýagdaýlardan baş alyp çykyp bilýän ugurtapyjylygyny subut etmek üçin buýsançly ädim bilen harby mekdebiň bosagasyndan ätleýärler.

Mekdep diýmek — keramatly öý diýmek,
Topragyňy, ata-enäni söý diýmek,
Eger gerek bolsa, Watanyň üçin,
Orta çykyp, şirin janyň goý diýmek.

Harby mekdep — ýaş watançy, edermen, wepaly we ygrarly ýaş nesilleri taýýarlaýan merdanalyk bilim ojagy. Onda ilkinji sapak mukaddes topragyň üstünde okalan watançylyk kasamyndan başlanýar. Harby kasam — mert ýigitleriň ähti-peýmany, ygrary. Şol mukaddes kasama wepaly bolup, ýurt goramaga taýýar ýaş Watan goragçylary harby mekdepde kämil ruhda terbiýelenýär. Ýaş ýetginjek harby lybasy egnine geýen pursadynda özüne ynanylan borjuň neneňsi belentdigine göz ýetirýär we şol beýik ynamy Watana bolan synmaz söýgüsi bilen ödemegi başarýar.

HARBY MEKDEP — GAÝDUWSYZLYGYŇ ILKINJI ÄDIMI

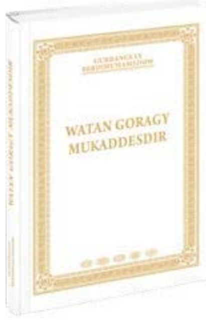

Hormatly Belent Serkerdebaşymyza, mähriban halkymyza, eziz Watanymyza wepaly, harby kasama ygrarly ýaş watançy nesilleri we merdana serkerdeleri kemala getirmek Ýöriteleşdirilen harby mekdeplerde we ýokary harby okuw mekdeplerinde hem asylly däbe öwrüldi. Milli goşunymyzyň ýaş nesliň öňünde mertligiň hem-de mähriban Watanymyza çäksiz söýgi ruhunda watançylyk terbiýesini bermegiň mekdebi bolup hyzmat edýändigi üçin, edermen serkerdelerimiziň we esgerlerimiziň, ýaş watançy harby okuwçylarymyzyň öňünde örän uly wezipäniň durandygyny aýtmalydyrys.

Gahryman Arkadagymyz «Watan goragy mukaddesdir» atly kitabynda: «Bütin dünýäde ylmyň, şol sanda harby tehnikanyň ösýän döwründe ýurdumyzyň harby okuw mekdeplerinde sapaklaryň geçirilişini kämilleşdirmek, okuw işine kompýuter we multimediýa serişdelerini ornaşdyrmak, internet we elektron kitaphana ulgamlaryny giňden ulanmak zerurdyr» diýip belleýär. Meşhur türkmen serkerdesi Alp Arslanyň adyny buýsanç bilen göterýän Ýöriteleşdirilen harby mekdebimizde hem harby okuwçylaryň ylym-bilim almagy üçin ähli zerur şertler döredilendir. Harby mekdebimiziň kitaphanasyndaky kitaplar harby okuwçylarymyzyň bilimlerini çuňňur ele almagynda özüniň oňaýly täsirini ýetirýär. Şoňa görä-de, her bir watançy nesil bir maksada gulluk edip, ata Watanymyza, mähriban halkymyza, hormatly Belent Serkerdebaşymyza wepaly serkerdeler bolmak üçin döredilýän şertlerden netijeli peýdalanyp, okuwlaryny gowy bahalar bilen okap, kämil bilim alyp, Ýaragly Güýçlerimiziň abraýyny barha belende götermekde mynasyp goşantlaryny goşýarlar.

Goý, ýaş nesle okamaga, döwrebap bilim almaga giň mümkinçilikleri döredip berýän Gahryman Arkadagymyzyň, Arkadagly Gahryman Serdarymyzyň janlary sag, ömürleri uzak bolsun, il-ýurt bähbitli, dünýä ähmiýetli tutýan tutumly işleri hemişe rowaç alsyn!

Merjen GARLYÝEWA,
TGM-niň Alp Arslan adyndaky Ýöriteleşdirilen harby mekdebiniň psihology, kapitan.

BAŞGABYM — BUÝSANJYM

Her bir ýurdy döwlet nyşanlary: Baýdagy, Tugrasy, Senasy bilen tanap bolşy ýaly, dünýäde uly abraýdan peýdalanýan döwlet hem-de hususy kärhanalary, guramalary, sport toparlaryny ýörite nyşanlary bilen tanamak mümkin. Mysal üçin, awtoulaglaryň nyşanlaryna seredip, şol awtoulagyň haýsy kompaniýa tarapyndan öndürilendigini, futbolçynyň köýnekçesine we nyşanyna seredip, onuň haýsy döwlete, topara degişlidigini bilmek bolýar. Her bir döwletiň raýatlarynyň öz döwlet nyşanlaryna uly hormat goýuşlary ýaly, edara-kärhanalardyr guramalar, türgen toparlarynyň wekilleri we olaryň janköýerleri hem öz nyşanlaryna sarpa goýýarlar. Nyşanlar olara ruhy goldaw bermek bilen, zähmet öndürijilikleriniň artmagynda, ýokary netije gazanmakda oňat täsirini ýetirýär.

Edil şonuň ýaly, Watan goragçylary bolan harby gullukçylara mukaddes borçlaryny berjaý etmekde öz harby egin-eşikleriniň we ondaky nyşanlaryň täsiri uludyr. Ýurt goragçylarynyň käbiri harby gullukçy bolmak kararyna gelmegine harby lybasa bolan söýginiň sebäp bolandygyny hem buýsanç bilen aýdýar. Harby gullukçylaryň egin-eşikleri olaryň gulluk edýän goşunyna laýyklykda dürli görnüşlere eýedir. Watanymyzyň mukaddes araçäkleriniň goragçylary bolan serhetçileriň egin-eşiklerinde göze ilýän aýratyn tapawut, olaryň ýaşyl reňkli başgabydyr.

Ýaşyl reňkli başgap — bu Serhet gullugynyň harby gullukçysynyň iň esasy nyşanlarynyň biri bolup, ony geýen harby gullukçynyň serhetçidigini aňladýar. Taryhda serhet goragçylarynyň owal-ahyr «ýaşyl papaklylar» diýlip tanalmagy hem hut şunuň üçindir. Bu başgabyň taryhy barada ýurdumyzyň ýokary harby okuw mekdebinde okaýan, harby talyp döwrümizde institutyň halypa, serhetçi mugallymlaryndan eşiden maglumatlarymyz hakykata ýakyn bolup, örän gyzyklydyr.

Aýdylyşyna görä, serhet başgabynyň goýy-ýaşyl depeli we açyk-ýaşyl kantly tikilen ilkinji görnüşi 1827-nji ýyla degişli bolup, bu, serhetçileriň ýaşyl reňkli häzirki başgabynyň taryhynyň tas iki asyra golaý wagty öz içine alýandygyny aňladýar. Serhetçileriň başgabynyň ýaşyl reňkli bolmagynyň sebäbi, ýaşyl reňkiň gözüň argynlygyny aýyrmak, dynç bermek häsiýeti bilen düşündirilýär. Döwlet serhediniň asudalygynyň goragçylary bolan serhetçileriň gullugy, esasan, gözegçilik etmek arkaly amala aşyrylýar. Uzak wagtlap bir tarapa hüşgär seredip duran esgerler biri-biriniň ýa-da özüniň başgabyna seredip, gözlerine dynç beripdirler. Başgabyň öňündäki papagyň gaşy ilkibaşda örän gaty plastmasdan ýasalyp, zerurlyk ýüze çykan halatynda ol tyg hökmünde ulanylypdyr. Öňünden aýlanýan, ulaldylyp-kiçeldilýän papak kemerçesi atly ýa-da pyýada goşunlarynda hereket edilende başgabyň kelleden uçmazlygy üçin alkymdan aýlap geçirilip berkidilipdir. Başgabyň üstki tegeleginden geçýän inçejik gyzyl çyzyk serhet çyzygyny alamatlandyrypdyr.

Eziz Watanymyz mukaddes Garaşsyzlygyna eýe bolandan soňra, serhet çäkleriniň mizemezligini üpjün etmek maksady bilen Serhet goşunlary döredildi. Hormatly Belent Serkerdebaşymyzyň kesgitläp beren, ýurdumyzyň Ýaragly Güýçleriniň hatarynda gulluk edýän harby gullukçylaryň harby egin-eşikleriniň täze görnüşlerine laýyklykda, türkmen serhetçileri bu günki gün ýaşyl Tugumyza kybapdaş bolan, gadymdan gelýän ýaşyl reňkli serhet başgabyna buýsanyp, eziz Watanymyzyň serhetlerini sak durup goraýarlar.

Saparmyrat GARLYÝEW,
Türkmenistanyň Döwlet serhet gullugynyň harby gullukçysy, podpolkownik.

Buýsan Watan, öz bagtyýar nesliňe,
Olar sesin goşýar döwrüň sesine

ÜSTÜNLIKLERE BESLENÝÄN DYNÇ ALYŞ

Diýarymyzda her tomusky dynç alyş möwsümi ýaş nesliň ruhy, ahlak we beden taýdan ösüşini berkitmekde möhüm döwürleriň biri bolup durýar. Arkadagly Gahryman Serdarymyzyň ynsanperwer syýasaty netijesinde häzirki wagtda bu möwsüm diňe bir dynç almak däl, eýsem, bilim-terbiýe almak we döredijilik bilen meşgullanmak üçin hem giň mümkinçilikleri özünde jemleýär.

Şu tomus möwsüminde ýurdumyzda ýerleşýän çagalar dynç alyş we sagaldyş merkezlerinde okuwçylaryň müňlerçesi gyzykly çärelere, döredijilik we sport bäsleşiklerine, taryhy we tebigy ýerlerdäki gezelençlere işjeň gatnaşýarlar. Olar dürli okuw, sungat we dil taýýarlyk sapaklarynyň kömegi bilen bilim derejelerini artdyrýarlar, ruhy we fiziki taýdan kämilleşýärler. Şeýle merkezlerde guralýan döredijilik gurnaklary, kitap okamak çäreleri, milli däp-dessurlar bilen tanyşlyk sapaklary çagalaryň watançylyk ruhuny we medeni derejesini ýokarlandyrmaga gönükdirildi. Ýaşlaryň arasynda geçirilýän çäreleriň ýokary guramaçylyk ýagdaýy olaryň başarnyklaryny ýüze çykarmaga we täze dostluk gatnaşyklaryny ýola goýmagyna mümkinçilik döredýär.

Tomusky dynç alyş möwsümi tamamlanyp barýar, indi çagalar bilen bir hatarda olaryň ene-atalary hem täze okuw ýylyna taýýarlyk çärelerini görýärler. Okuw esbaplarynyň taýýarlanylmagy bilen bir hatarda, çagalaryň ruhy taýdan taýýarlygy hem möhüm bolup durýar. Okuwçylaryň ýazky we tomusky möwsümde okan kitaplary, alan tejribeleri täze okuw ýylynyň üstünlikli başlanmagyna oňyn täsirini ýetirýär. Täze okuw ýylynyň öňüsyrasynda bilim edaralary hem ähli zerur taýýarlyklary tamamlaýarlar. Mekdeplerde abatlaýyş we abadanlaşdyryş işleri ýerine ýetirilip, okuwçylaryň we mugallymlaryň ýokary ruhda täze okuw ýylyna başlamagy üçin ähli şertler döredilýär.

Bagtyýar çagalaryň, ýaşlaryň ylymly-bilimli, giň dünýägaraýyşly nesiller bolup ýetişmekleri üçin giň mümkinçilikler döredýän Gahryman Arkadagymyza, Arkadagly Gahryman Serdarymyza alkyşlarymyz çäksizdir!

Aýnagözel ORAZDURDYÝEWA,
TMÝG-niň etrap geňeşiniň guramaçylyk bölüminiň baş hünärmeni.

MERGENLERIŇ TAÝÝARLYGY ÝOKARLANÝAR

Ýakynda maýor Muhammet Şalykowyň serkerdelik edýän harby bölüminde 2025-nji okuw ýylynyň söweşjeň taýýarlygynyň meýilnamasy esasynda çagyryş boýunça harby gullukçylaryň ýekelikdäki taýýarlygyny ýokarlandyrmak, olaryň ukyp-başarnyklaryny artdyrmak maksady bilen, mergenleriň okuw-usulyýet ýygnanyşygy guramaçylykly geçirildi. Oňa maýor Arslan Orazow ýolbaşçylyk etdi. Nazary bilimlerini özleşdiren mergenler harby bölümiň okuw-türgenleşik merkezinde amaly taýdan türgenleşdiler. Okuw-usulyýet ýygnanyşygynyň ahyrynda mergenlikde aýratyn tapawutlanan çagyryş boýunça harby gullukçylardan seržant Kerimberdi Bagtyýarow, esgerler Atajan Esenow, Söhbet Aňalow, Mekan Orazdurdyýew, Oraz Kuwandykow daga harby bölümiň serkerdesiniň Hormat hatlary gowşuryldy.

Mekan ÝANGIBAÝEW,
kapitan.

ESGER KALBYNYŇ JOŞGUNY

Golaýda maýor Orazdurdy Meredowyň ýolbaşçylyk edýän garnizonynyň harby bölümleriniň çagyryş boýunça harby gullukçylarynyň arasynda TMÝG-niň şäher geňeşiniň hünärmeni Aýjan Abdullaýewanyň eminlik etmeginde şygryýet bäsleşigi geçirildi. Onuň dowamynda çagyryş boýunça harby gullukçylar gözel Diýarymyzyň owadan ýerlerini çeper beýan etmek, Gündogaryň akyldar şahyry Magtymguly Pyragynyň goşgularyny labyzly okamak hem-de ata Watanymyzy, ene topragymyzy wasp etmek bilen, özleriniň ajaýyp goşgy setirlerini düzmek boýunça bäsleşdiler. Netijede, maýor Orazdurdy Meredowyň serkerdelik edýän harby bölüminden esger Söhbet Annageldiýew 1-nji, maýor Muhammetoraz Atajanowyň serkerdelik edýän harby bölüminden kiçi seržant Şatlyk Maksadow 2-nji, maýor Gurbanmyrat Ataýewiň serkerdelik edýän harby bölüminden esger Baýramgylyç Maşşyýew 3-nji orna mynasyp boldular we Hormat hatlary, TMÝG-niň adyndan sowgatlar bilen sylaglandylar.

Kamila SEÝIDOWA,
kapitan.

DÖWRÜŇ TALAPLARYNA EÝERIP

Ýaňy-ýakynda polkownik Rüstem Aýmämmedowyň ýolbaşçylyk edýän garnizonynyň çäginde ýerleşýän harby bölümleriň arasynda «Iň gowy goş ammary» atly bäsleşik geçirildi. Bäsleşikde maýor Röwşen Atamyradowyň serkerdelik edýän harby bölümi 1-nji, maýor Oraz Meredowyň serkerdelik edýän harby bölümi 2-nji, maýor Muhammet Şalykowyň serkerdelik edýän harby bölümi 3-nji orna mynasyp boldular. Ýeňijilere garnizonyň serkerdesiniň adyndan Hormat hatlary gowşuryldy.

Arslan ALTYÝEW,
maýor.

EZBER GERÇEKLER

Ýakynda şeýle at bilen podpolkownik Eziz Seýidowyň serkerdelik edýän harby bölüminde çagyryş boýunça harby gullukçylaryň dynç alşyny guramak, şahsy düzümiň beden hem-de psihologik argynlyklaryny aýyrmak hem-de olaryň çalasynlyklaryny artdyrmak maksady bilen, bäsleşik guraldy. Birnäçe tapgyrdan ybarat bolan bäsleşikde esgerler Kemal Ezizow 1-nji, Gylyçdurdy Öwezgylyjow 2-nji, Farruh Bahtyýarow 3-nji orna mynasyp bolmagy başardylar. Ýeňiji bolan çagyryş boýunça harby gullukçylara harby bölümiň serkerdesiniň adyndan Hormat hatlary we ýadygärlik sowgatlary gowşuryldy.

Gunça SEÝIDOWA,
kapitan.

WATAN — BIZIŇ BAŞYMYZYŇ PENASY

Golaýda şeýle at bilen podpolkownik Halnepes Meläýewiň serkerdelik edýän harby bölüminde podpolkownik Daňatar Hakberdiýewiň serkerdelik edýän bölünmesindäki işjeň agzalaryň gatnaşmagynda medeni-dynç alyş çäresi guraldy. Onda çagyryş boýunça harby gullukçylar eziz Diýarymyz hakyndaky goşgulary labyzly okadylar. Şeýle-de Watan hakynda ruhy lezzet beriji joşgunly aýdym-sazlary ýerine ýetirdiler. Bölünmäniň işjeň agzalaryndan esgerler Aýdyň Baýramgeldiýew, Ýakup Sypýanow, Ymamgeldi Kamalow, Didar Kadyrow, Sumbar Amanow, Serdar Annalyýew dagy dabarada öz ukyp-başarnyklaryny görkezdiler.

Ogulnäzik ÝAKUBOWA,
maýor.

DÖNEÝIN!

Mährem enem, eziz enem, jan enem,
Maňa beren öwütlerňe döneýin!
Saçym darap, sypap, ören ellerňe,
Ak pamyk deý niýetlerňe döneýin!

Gasynlar goýupdyr ýyllaryň yzy,
Kynlaşypdyr epilmesi-de dyzyň.
Söhbediňi küýsäp gelendir gyzyň
«Guzym!» diýýän dilleriňe döneýin!

Myhman gelseň, öýüm bolýar ala-ýaz,
Ýylgyrşyň dünýämi edýär baky ýaz.
Ýaşlygym dolanýar, daş-töwerek — saz,
Ykbalymyň peşgeşine döneýin!

Janypkeş, zähmetde kän dökdüň deriň,
Keşde çekip, gaýma gaýandyr eliň.
Ykbal öwrümlerne bermediň periň,
Nusga bolan ykbalyňa döneýin!

Ýyllar saçyňyza sepse-de gary
Kalbyňyz ýatladýar nurana ýazy.
Agtyk, çowluk, ýuwluk — daşyňda bary,
Käbäm enem, buýsanjyňa döneýin!

AK PATASYN ALYŇ ENELERIMIZIŇ!

Haýyrly bir işiň başyn tutsaňyz,
Ak patasyn alyň enelermiziň!
Dilegi kabuldyr mydam, bilseňiz,
Ak patasyn alyň enelermiziň!

Dereklerdir biziň aramyzdaky,
Biz bolaly herne saýaňyzdaky.
Bagt berer hoş ýakym aýaňyzdaky,
Ak patasyn alyň enelermiziň!

Döwlet eýesidir öwdün bilenler,
Barlygynda gadyryny biliňler,
«Iki dünýäm abat bolsun» diýenler,
Ak patasyn alyň enelermiziň!

«Ýaşlaň arasynda garrylar gerek»
Törümiz bezesin, misli bir derek.
Biz bolalyň, olar üçin janserek,
Ak patasyn alyň enelermiziň!

Jennet dabanynyň astynda enäň,
Perzentler, olaryň göwnüne degmäň!
Näzik ýüreklidir aýna dek, döwmäň
Ak patasyn alyň enelermiziň!

Danalaryň adamzada öwüdi —
Ene mähri ýykar äpet böwedi.
Joşar ýaly ýaşaýyşa höwesi,
Ak patasyn alyň enelermiziň!

Güljahan MYRADOWA,
«Güneş» žurnalynyň bölüm redaktory.

Penjire

Penjire,
Sen durmuşyň aýnasymyň jadyly,
Sahnasy — adamlaň geçýän, gatnaýan.
Tomaşaçy bolup bakdykça saňa,
Aýralyk hyjuwy bagrym otlaýar.

Synlap ýaşaýyşyň täsin akymyn,
Pikirlemde men has çuňlara gitdim.
Bakyp ykballara kese nazarda,
Men dünýäde özüm tenhadyr öýtdüm.

Her pursatda neneň ümsümdiň aşa,
Meger, sen barlyga öňden beletdiň.
Çarçuwadan bakdygymça durmuşa,
Penjire,
Sen maňa kän zat öwretdiň.

Säher guşlar nagmasynda

Säher guşlar nagmasynda,
Waspyn edýär söýgimiziň.
Asmanda ak kepderiler,
Bagtymyza nyşan biziň.

Gumrular — goşa kalbymyz,
Ak gar — misli päk duýgymyz.
Ýaz ýagşy deý basym sowlar,
Hasratymyz hem gaýgymyz.

Gijelerde nurana Aý
Yşkymyza şöhle salar.
Kalbymyz durnalar ýaly,
Nirde bolsa, taýly bolar.

Bagda bilbil, elwan bägül,
Alna sylar söýgimizi.
Nurly güneş sowuklardan
Çogy bilen gorar bizi.

Bagta barýar ak menziller,
Söýgimize zowal bolmaz.
Bu günlermiz misli bahar
Gyş hem bizi aýra salmaz.

Annabeg AÝMAKOWA,
Köneürgenç etrabyndaky 57-nji orta mekdebiň mugallymy.

GÖWÜN

Gözlerim eglenip seniň ýoluňda,
Bakyşlarňy, ädimlerňi yzlardy.
Bir pursatlyk gaýdyp gelseň dünýäme,
Didelerim begenjinden sözlärdi.

Aramyza ýollar salsa-da ýyllar,
Sen bir ýylgyr, ýylgyrşyňa garaýyn.
Göwnüňi diläýse, biganäň dili,
Lukman deýin em edeýin, saraýyn.

Bu täleýiň emri, şeýle-de boldy,
Aýra düşdi bile başlan ýolumyz.
Islesek-de hiç birleşip bilmedik
Deň ikä bölünen ada ýaly biz.

Ýüregime salyp öýke-kinäni,
Arzuwlarmy ýel-ýagmyra sowurdyň.
Birje bakyş bilen, birje söz bilen,
Ýaz kalbymy aňzak gyşa öwürdiň.

Seni ýazgarmaga güýjüm ýetenok,
Ýürek sahabymy açanym ilki.
Bir gün özgäň ýüreginde gurulan,
Bagtymy uzakdan synlarsyň, belki!

Abat MÄMMEDOWA,
TMÝG-niň Esenguly etrap geňeşiniň esasy hünärmeni.

Durmuş sapaklary

Yhlasyň, zähmetiň höziri

Geljegimiziň dowamy bolan çagalarymyza, bu günki günde uly ynam bildirýäris. Her bir ynsan çagasynyň ahlakly, bilimli, iş başarjaň we beýleki gowy häsiýetlere eýe bolmagy üçin elinde baryny edýär. Olaryň, hatda, kiçijik üstünliklerine hem gereginden artyk baha berilýär. Dogry, ýaş nesillere mümkinçilik we goldaw bermek zerur. Emma şol bir wagtda azajygam bolsa eden işlerine talapkär çemeleşmek-de gerek. Adam ogly hemişe apalansa, öz derejesini bilmez we täze zatlaryň gözlegine çykmaz. Megerem, beýle ýagdaý Ýer ýüzünde näçe milliard adam ýaşaýan bolsa, ählisine degişli bolsa gerek.

Her bir ynsan özüniň biliminden we durmuşa geçiren işinden öz ýanyndan göwni hoş. Aslyn-da her birimiz, ilkinji nobatda, özümize närazylyk bildirmegimiz gerek. Özümiziň durmuşa geçiren işlerimizden razy bolmak zähmetden we kämilleşmekden daşlaşdyrýar. Onuň deregine özümize närazylyk bildirip, öňki durmuşa geçiren işlerimizden hem kämil bolup bilerdi diýen pikirde ýaşamaly. Şunlukda, işlerimiziň we özümiziň kämilleşip başlandygymyzy duýarys. Her bir adam öz hünärine garamazdan, närazylyk duýgusyny ýanyndan aýyrmaly däldir. Çünki her bir ynsana, esasan, häzirki wagtda, kämilleşmek zerur bolup durýar. Kämilleşmek bolsa özümize garşy närazylyk duýgusyny gazanmakdan başlanýar.

«Närazylyk» diýenimde görnükli şahyrymyz Gurbannazar Ezizow göz öňüme geldi. Şol bir wagtda güýzüň sary ýapraklarynyň arasynda «Närazylyk» goşgusy hakydama geldi. Goşgyny gulaga çala eşidiler ýaly aýtdym. Goşguda şahyryň özi bilen söhbetdeş bolýandygyny gördüm. Goşgy ýadyňyza düşmedik bolsa, köpimize tanyş setirlerini ýatladaýyn: «Agşam ýazan oňat setirleriňizden // Säherler oýanyp närazy boluň». Emma biz ýokarky setirleriň üstünde durman, umumy goşgudan jemgyýete peýdaly netije çykarmakçy.

Gurbannazar Ezizowy tanamaýan ýok bolsa gerek. Şonuň üçin-de onuň durmuşy barada durup geçmegiň hem zerurlygy ýok hasaplaýaryn. Sebäbi ol

her bir türkmeniň kalbynda orun alan şahsyýetdir. Gurbannazar Ezizowyň döredijiligi köpöwüşginliligi we aňasty pikirleri bilen tapawutlanýar. Şahyryň goşgy setirleriniň astynda açylmadyk başga-da pikirleriň, başga-da dünýäleriň ýatandygyny edebiýatçy alymlar belläp geçýärler. Şonuň üçin: «...Gurbannazar Ezizow şahyrlaryň şahyry» diýilmegi ýönelige däldir. Aslynda, çeper eseriň maksadam düşnükli bolmak bilen birlikde, sözleriň astynda ýatan içki pikiriniňem bolmagydyr. Çünki bu ýagdaý adamlaryň pikirlenmek ukybyny kämilleşdirip, halkyň sowatlylygyny ýokarlandyrýar. Netijede, ynsanlar gündelik durmuşda ýüze çykýan kynçylyklara düşünmäge we durmuşy gözelleşdirmäge belli bir derejede öz peýdasyny ýetirmäge ymtylýarlar.

Ýazyjydyr şahyr goşgy ýa-da eser döredeninde kim üçin döredýär?! Elbetde, jemgyýet, halk üçin döredýär. Eger-de jemgyýet bolmasa, döredijilik bilen meşgullanýan adamlaryň döredijiligi hiç kime geregem bolmazdy. Şonuň üçin dörediji adamlar öz eserleri bilen jemgyýeti kämilleşdirmäge synanyşýar, kämilleşmek üçin ýol salgy berýär. Mysal alnan setirlerde Gurbannazar Ezizow özi barada gürrüň berse-de, her birimiziň öz hünärimizde kämilleşmegimiziň zerurdygyny ýatladýar. Şygryň ilkinji setirlerinde: «Ýaz! // Kelläň telegraf sütüni bolup // günlesin, // ýazmakdan gurasyn goluň» diýmek bilen, şahyr özi barada söhbede başlaýar. Şahyr durmuşyndan mysal getirmek bilen, her bir adamy özüni kämilleşdirmek üçin zähmet çekmäge çagyrýar. Zähmet, ilkinji nobatda, özüňi kämilleşdirmek, soň bolsa halkyň azajygam bolsa durmuşyny ýeňilleşdirmekdir. Kämillik — zähmet çekip, çeken zähmetiňden närazy bolmakdyr.

Närazylyk — örän oňat duýgudyr,
Ýöne bu duýgyny gazanmak kyndyr.
Ol — uly şahyryň böwründe hanjar,
Ejizleriň hanjarynyň gynydyr.

Ýokarky bendiň ilkinji iki setirlerinde ünsümizi egläliň. Makalamyzyň başynda-da çagalar hakdaky meseläniň üstünde durup geçipdik. Ýaş nesle, ilkinji nobatda, özünden närazy bolmak arkaly kämilleşmegi öwretmäge çalşalyň! Goý, olar zähmetiniň hözirini görsünler, emma özüniň öňki gazanan üstünliginden has-da gowy netije gazanyp bilerin diýen duýguda ýaşasynlar.

Goşguda şahyr özi barada aýdýan bolsa-da, onda islendik hünärdäki adam üçin degerli maslahat bardyr. Meselem, özüm barada bir pursatlyk wakany belläp geçeýin. Birinji ýyl talybydym. Gizläp durjak däl, ýokary okuw mekdebimiz orta mekdep ýaly-da däl. Köp zatlary başarmagyňy, bilmegiňi talap edýär. Sebäbi onda ýokary bilimli adamlar kemala getirilýär. Asyl-ha, «talyp» sözi «talapdan» ýüze çykypdyr diýip aýdylýar. Talabam talapdyr welin, özümize göwnümiz ýetýän ýerlerem az däldi. Kompýuter sowatlylygym kiçilikden ortaçady. Okuwda öz hünärimiz bilen birlikde kompýuter sowatlylygyna degişli derslerem geçýärdik. Ýyl tamamlanyp, synaglar ýetip geldi. «Häzirki zaman kompýuter tehnologiýalary» dersinden synag. Bu dersi gowy bilýärmikäm öýdýärdim. Emma beýle däl eken. Synagy «kanagatlanarly» baha bilen tamamladym. Bu ýagdaý mende uly täsir galdyrdy. Kompýuterden gowy baş çykarýaryn diýen pikirde ýaşamagym ýaralanmagyma getirdi. Aýdaly, kiçi wagtyň ýykylyp, eliňi ýa-da aýagyňy ýara edersiň-ä, edil şonuň ýaly. Indi şol dersden alnan netijäni üýtgetjek gümanyň ýok. Dersiň netijesini üýtgetmese-de, halypa mugallymyň kömegi bilen mundan soňky durmuşda kompýuteriň gerekdigine düşündim. Şeýlelik bilen, ony içgin öwrenmäge başladym we häzirki wagtda-da öwrenmegimi dowam edýärin.

Durmuşymyň şojagaz pursady maňa kämildirin diýen pikirden daşlaşyp, özümden närazy bolmagyň ähmiýetlidigini öwretdi. Şu wagta çenli kompýuteri peýdalanyp eden işlerime seredenimde, bu günki gün azajygam bolsa kämilleşendigime göz ýetirýärin. Ähli hünärde hem kämilligiň soňky nokady ýok. Diňe razylyk, göwnühoşluk bilen öz hünäri boýunça şol bir ýerde durýan adamlar bar. Bu bolsa özümiziň badyhowalyga düşen pursadymyzdan başlanýar. Her bir ynsan özüne närazylyk bildirse, jemgyýetiň durmuşyny ýeňilleşdirýän mümkinçilikleri döreder. Ol, ilki özümiz üçin, soňra bolsa adamlar üçin peýdalydyr. Şeýlelikde, närazylyk — kämilligiň we jemgyýetiň durmuşyny ýeňilleşdirýän mümkinçilikleriň başlangyç nokady. Makalamyň «nokadyny» bolsa Gurbannazar Ezizowyň şu setirleri bilen jemlemegi ýerlikli hasap edýärin:

Sen özüňden näçe närazy bolsaň,
Il senden şonça-da razydyr, razy.

Rejepgeldi ALLAMYRADOW,
esger.

TÜRKMENISTANYŇ ŞYPAHANALARY

Berkarar döwletiň täze eýýamynyň Galkynyşy döwründe Gahryman Arkadagymyzyň, Arkadagly Gahryman Serdarymyzyň taýsyz tagallalary netijesinde, Diýarymyzyň ähli ugurlary bilen bir hatarda saglygy goraýyş ulgamynda hem uly üstünliklere ýetildi. «Türkmenistanda şypahana ulgamyny ösdürmek boýunça 2021 — 2025-nji ýyllar üçin Milli maksatnama» we bu maksatnamany amala aşyrmak üçin ýerine ýetirmeli çäreleriň meýilnamasyna laýyklykda, ýurdumyzda şypahana ulgamyny ösdürmek, halkymyzyň saglygyny dikeltmek esasy ugurlarynyň biri bolup durýar. Watanymyzyň iň gymmatly baýlygy bolan ynsan saglygyny gorap saklamakda, jemgyýetimize sagdyn durmuş ýörelgelerini ornaşdyryp, halkyň, geljekki nesillerimiziň bagtyýar, asuda, parahat durmuşda ýaşamaklary ugrunda netijeli işler amala aşyrylýar.

Täsin tebigatly künjeklerde, melhem suwly çeşmeleriň golaýynda ajaýyp binagärlik keşbine eýe bolan, iň kämil lukmançylyk enjamlary bilen üpjün edilen şypahanalarda raýatlarymyz öz saglyklaryny dikeldýärler. Täze şypahanalar gurlup, bar bolanlarynyň durky täzelenip, olar dünýä ülňülerine doly laýyk gelýän ýokary hilli lukmançylyk enjamlary bilen enjamlaşdyrylýar. Şypahanalaryň her biri öz tebigy aýratynlygy bilen dürli dertlere melhemdir. Diýarymyzyň dürli künjeklerinde ýerleşýän «Arçman», «Ýyly suw», «Bagabat», «Awaza», «Mollagara», «Baýramaly», «Farap», «Daşoguz» we «Berzeňňi» şypahanalary munuň aýdyň subutnamasydyr. Olaryň ählisinde anyklaýyş, bejeriş, barlaghana bölümleri bolup, olar adamlaryň kesellerinin öňüni almaga, saglyklaryny dikeltmäge ýardam edýärler.

Her biriniň öz aýratynlygy, bejeriş usuly, duzy, palçygy, mineral suwy bardyr. Ýylyň islendik möwsüminde şypahanalarda bejergi almaga, saglygyňy dikeltmäge ähli mümkinçilik döredilendir. Mundan başga-da, şypahanalarda ýörite fitobarlar bolup, olarda Gahryman Arkadagymyzyň «Türkmenistanyň dermanlyk ösümlikleri» atly köp jiltli ylmy-ensiklopedik kitabynda beýan edilýän dermanlyk ösümliklerinden taýýarlanylan dürli görnüşli melhemlik çaýlary raýatlarymyza bejergi almakda we saglygyny dikelmekde uly ýardam berýär.

Türkmen halkynyň abadan durmuşda ýaşamagy ugrunda giň gerimli netijeli işleri alyp barýan Gahryman Arkadagymyzyň, Arkadagly Gahryman Serdarymyzyň janlary sag, ömürleri uzak bolsun, tutýan tutumly işleri elmydama rowaç alsyn!

Salamat UDUMOWA,
Aşgabat şäherindäki 6-njy Saglyk öýüniň bölüm müdiri.

TOMUS PASLY ÜÇIN PEÝDALY MASLAHATLAR

- Adam saglygyna peýdaly bolan Gün şöhlesini ýerlikli peýdalanmagy başarmaly, sebäbi ol diş we süňk dokumalaryna zerur bolan «D» witamininiň işlenip çykmagyna täsir edýär.
- Şahsy we jemgyýetçilik arassaçylyk tertip-düzgünlerini berk berjaý etmeli.
- Gan basyşyňyzy we ganyň düzümindäki süýjini elmydama gözegçilikde saklamaly.
- Sagdyn we kadaly iýmitlenmeli. Çendenaşa ýagly iýmit önümleri iýmekden saklanmaly.
- Ýiti iýmit zäherlenmeleriň we ýiti içege ýokanç keselleriň öňüni almak maksady bilen, iýmit önümlerine bildirilýän arassaçylyk talaplaryny talabalaýyk berjaý etmeli.
- Güneşe baý Diýarymyzda tomus paslynyň jöwzaly günleriniň dowam edýän günleri bedeniň kesele garşy göreşijilik ukybyny ýokarlandyrmak üçin Gahryman Arkadagymyzyň «Türkmenistanyň dermanlyk ösümlikleri» atly köp jiltli ylmy-ensiklopedik kitabynda beýan edilýän dermanlyk ösümliklerinden taýýarlanan melhem çaýlaryny maşgala lukmany bilen maslahatlaşyp içmeli.
- Dermanlary, şol sanda antibakterial serişdelerini lukman bilen maslahatlaşman, özbaşdak hiç wagt ulanmaly däl.

Türkmenistanyň Saglygy goraýyş we derman senagaty ministrliginiň Saglygy goraýşyň habarlar merkezi.

ESGER
ESASLANDYRYJYSY—TÜRKMENISTANYŇ MINISTRLER KABINETI
hepdelik gazet
Baş redaktor Serdar MYRADOW

Gazet Metbugat merkezinde ofset usulynda çap edilýär. Redaksiýa gelýän hatlara jogap, syn berilmeýär we golýazmalar yzyna gaýtarylmaýar.

Gazetiň belgisi - 69457.
Möçberi - 4 sahypa.
Ölçegi - A2.
A—116956
Sany - 23200

Gazetiň asyl nusgasy «ESGER» gazetiniň Kompýuter merkezinde taýýarlandy.

Gazetiň çap edilişiniň hiline Metbugat merkezi jogap berýär.
Telefon belgisi: 39-95-36.

TELEFON BELGILERIMIZ:
Kabulhana, faks - 38-62-23.
Jogapkär kätip - 38-61-93.
Bölümler - 38-61-94, 38-62-16, 38-62-72, 38-62-25, 38-62-27.

SALGYMYZ: Aşgabat şäheri, Garaşsyzlyk şaýoly — 100, Türkmenbaşynyň erkin döredijilik mekany.
E-mail: esger-gazeti@sanly.tm
Gazeti elektron görnüşde «turkmenmetbugat.gov.tm» we «metbugat.gov.tm» internet sahypalaryndan hem-de «Türkmenmetbugat» mobil goşundysyndan okap bilersiňiz.

Gazet hepdäniň penşenbe güni çykýar.
Bahasy 30 teňňe.